

Гордана Малетић

На путу СРЕБРА

ПЧЕЛИЦА

ПЧЕЛИЦА ИЗДАВАШТВО ДОО
ЧАЧАК, 2019.

Гордана Малетић

НА ПУТУ СРЕБРА

За Александра Баришића

ПОГЛАВЉЕ

I

Да постоји град чије су куће у води и да ту људи живе, педнаестогодишњем Алекси никако није могло да уђе у главу. Од пре два дана, када је стигао у Венецију, та му се мисао понављала, а заокупљала га је и сада. И док су његови поочими боравили на пијаци како би се снабдели храном за пут, Никола је седео на малом тргу код Дуждеве палате и посматрао око себе. Оваква чуда у свом животу није видео. Водени град. И све је у њему било у неком покрету: и људи, и море, и чамци, једрилице, рибарски бродичи, мостови и велелепне зграде у којима се живело. Тамо где се он родио, у Арђенти код Фераре, куће су биле мале и сасвим обичне. Имале су, како је сматрао, све што је човеку потребно, а ово богатство и раскош били су нешто што није могао да појми. Али им се дивио. У његовом крају, копала се руда и све је било подређено животу рудара, а овде, све као да је осмислио један човек, боље рећи – чаробњак, сличан Сребрном цару из рударских прича.

Чуо је он да је Венеција лепа и невероватна, али да је оваква, није могао ни да претпостави. Од чега ли живе њени становници, питао се. Та му се мисао још јаче наметала док је посматрао људе који су се, усред дана, наочиглед целог света, коцкали за столовима између свечаних стубова са свецима – заштитницима на уласку у град. Обични људи, какав је био његов отац, а сада поочими, који су га прихватили кад је овај умро пре две године, тако нешто нису стигли ни да замисле. „То

је то можда јер смо ушли у 1430.”, мислио је момчић. „Прорекли су да ће се многе необичне ствари десити у њој. Можда је то једна од њих... А мени је све необично у овој години од првог дана.”

Алекса се осмехну: сетио се како су Никола и Добровој били запрепашћени и уплашени кад су ушли у лагуну, далеко пре него што су се искрцали на копно, ако се оно тако уопште могло назвати. А кад су, најзад, изашли из претоварене лађице, ова два добра човека нису умела да се снађу. Па су села на степенице на пристаништу и изгубљено посматрала око себе. Није могао да се сети да их је икада видео тако збуњене и забринуте. Обојица нису били добри пливачи и ова количина воде чинила их је несигурним. Уосталом, и он сам био је узбуђен и помало заплашен, иако је уживао у лепоти.

Знајући да ће данас-сутра отићи из овог зачараног града, хтео је да га запамти што боље. И тако је опет погледао на два висока стуба са Светим Теодором, што стоји на крокодилу, и млетачким крилатим лавом. И то је било чудо за себе, лепо и складно. „Да ли све ово заиста постоји?”, најзад је помислио. Никада се тако необично није осећао и помишљао је да сања. Топло сунце касног пролећа помагало му је у томе и он ускоро задрема. Наједном га трже нечији звонак глас који је дозивао:

– Giovanotto, giovanotto!¹ – чуо је добро. Обазрео се око себе, али никаквог момка није видео, а ни онога ко дозива.

– Тебе зовем, тебе! – наставио је глас. Алекса подиже главу и најзад угледа мајстора на скели, постављеној уз зид Цркве Светог Марка који је гледао на Дуждеву палату, како му маше.

– Испала ми је мистрија. Додај ми је, тако ти Бога.

Алекса устаде и потрча не би ли нашао алатку. И заиста је угледа, подиже и показа мајстору, па застаде збуњено:

– А како да вам је додам?

– Стави у кофу – довикну сликар.

¹ Момче, момче!

За минут-два, празна кофа спусти се помоћу ужета и Алекса стави мистрију у њу. И иначе је волео алат и помагао и оцу, и Николи, и Добровоју. Био је бистар и окретан, па се кофа очас нашла на скели. Мајстор му захвали с осмехом.

Са места које је том приликом заузео, дечак је могао да види шта мајстор ради. Лепо се указала лунета коју је осликавао. „Гле, и овај воли каменчиће, као и ја”, помисли, па с великим занимањем стаде да гледа уметника при послу. А он је пажљиво утискивао обојене коцкице у малтер и тако стварао слику чији су неки делови у том тренутку били завршени, па је могао препознати Нојеву барку и животиње како полако улазе унутра. Како је убрзо завршио део за који је припремио свеж малтер, окренуо се да захвати нову количину и да настави с радом. Утом примети две ствари: да малтера више нема и да онај дечко још стоји у непосредној близини зида и пажљиво га посматра.

– Ако ми додаш песка из оног тамо џака, пустићу те да се попнеш – довикну му.

Алекса није чекао да му се двапут каже, насуо је песак у кофу, а затим се хитро узварао на скелу.

– Како се зовеш? – упитао га је сликар.

– Алекса – одговори дечак.

– Alessio, che bel nome! – задовољно ће уметник. – Sono Paolo. Mi chiamano Ucello¹.

– По птицама?

– Да.

– А сад не сликате птице.

– Биће и њих. Овде постављам главне фигуре. Онај стари мозаик оштетио се и сљуштио; ја постављам нови.

И опет је дечак видео нешто што до тада није. Гледао је изблиза како настаје сјајна, дивна зидна слика. Паоло је наставио

¹ Алесио, какво лепо име! Ја сам Паоло. Зову ме Учело (Птица).

да ради, а дечак му је додавао материјал. И ускоро није морао да му говори шта треба – Алекса би већ припремио и принео оно што му је потребно.

– Хоћеш ли да будеш мој помагач? – наједном упита Паоло. – Они моји нису ни за шта. Отишли су пре два сата по материјал и још их нема.

– Бих ја, али не могу – тужно ће дечак.

– Шта радиш овде на тргу? И јуче сам те видео – упита сликар.

– Чекам брод из Рагузе¹. Требало би да дође данас или сутра.

– Долази неко твој?

– Не. Путујем – похвали се Алекса.

– Далеко?

– Па, до Рагузе, а после још даље, у постојбину мојих поочима, а и моју земљу, Србију, у Ново Брдо – Monte Nuovo. Отац ми је говорио да су тамо планине пуне сребра.

Паоло климну главом.

– Гле, а лепо говориш тоскански. Како то?

– Мама ми је била из Фераре.

Паоло више није ништа питао. Видео је да се дечак снуждио. Алекса настави:

– Родио сам се у Арђенти. У отаџбини нисам никад био.

– А ја ти не волим путовања – на то ће Паоло. – Радије остајем код куће и учим математику.

– Што?

– Треба ми у раду.

– Како то?

– Лепо. Је л' видиш ону грађевину с друге стране канала, на Пунта дела салуте? Изгледа као да је мала, а није. То хоћу да пренесем на слику. Да буде као у животу. Хајде сад, додај ми још једну кофу песка.

¹ Италијански назив за Дубровник.

Алекса са задовољством стрча са скеле и убаца неколико лопата, па се опет попе. Ускоро се мајстор вратио свом послу и Алекса је могао да види како златна и црвена блистају на сунцу.

– Много је лепо – рекао је кад се Паоло одмакао да осмотри шта је урадио.

– Bene, bene¹ – задовољно ће сликар.

– И ја волим каменчиће – осмели се да каже. – Погледајте. Ове носим са собом. – И дечак отвори стару кожну кесу и извади из ње неколико лепих облутака.

Паоло стаде да их знатижељно разгледа. – Баш су леви. Умео си да изабереш. Ево, додаћу и ја неки твојој збирци. – Саже се, па из гомиле каменчића са скинутог мозаика одабра неколико црвених и даде му их.

Дечак једва стиже да захвали кад се тргом заори јак, помало уплашен глас: – Алекса, Алекса! – чуло се врло јасно. То га је Добровој дозивао.

– Ево мојих поочима! – узвикну дечак, поздрави се са сликаром и пожури доле. Чуо је Паолов глас који му је поручио:

– Потражи ме, ако опет дођеш у Венецију!

– Хоћу! – трчећи узвикну Алекса.

Никола и Добровој спустили су терет на земљу. Била су ту два завежљаја с храном и мешина с водом.

– Нема глади, леви мој Алекса – задовољно ће Добровој дечаку. – Донели смо хлеба, сира, маслина и грожђа. Има и мало сувог меса. Јеси ли гладан?

– Нисам.

– Добро, ручаћемо после.

– Сад и брод може да дође – весело ће Никола.

Алекса поче да им прича како је помагао мајстору и како му је овај дао каменчиће. Поочими су били задовољни. – Добар

¹ Добро, добро.

си ти момак – рекоше и седоше на степенице, па се загледаше у даљину.

– Свакојаких чуда сам видео овде, али сам се ужелео и наших крајева – рече Никола.

– Ако Бог да, кроз неколико дана ћемо се искрцати на дубровачко копно, а онда ћемо полако кући.

Утом се појави неки господичић у скупом оделу, приђе им, лако се поклони Николи.

– *Vuole provare se la ruota della fortuna é favorevole?*¹ – упитао је с притворном љубазношћу показујући на упражњено место за коцкарским столом у близини.

– Ма, *va lá!*² – незадовољно одбруси Никола и махну руком. Господичић га презриво погледа и врати се за сто.

– Јесте ли сазнали кад долази брод? – упита Алекса.

– Људи нам рекоше да стиже данас или сутра. Зато је најбоље да одемо до великог пристаништа. Тамо и иначе има људи који чекају. Да им се придружимо, док је време – одговори Добровој.

– И нико нас неће узнемиравати, нити ће коме сметати ако једемо.

– Дабоме, мој Алекса. Јешћемо чим стигнемо.

Алекса подиже једну од торби с рударским реквизитима и понесе је. Била је тешка, али ни пристаниште није било далеко.

У овом граду готово се свуда могло укрцати или искрцати из чамца или брода, па се Алекса занимао где ће Дубровчани везати свој. Ускоро у даљини приметише веће пристаниште на коме је било мноштво света што је стајао поред свог пртљага, или ходао унаоколо.

– Хоће ли сви они у Дубровник? – чудило се Алекса.

– Неће – насмеја се Никола. – Има места за више бродова.

¹ Хоћете ли да окушате срећу?

² Ма, бежи!

У тај мах угледаше галију како плови према луци, али је њена застава била венецијанска. Кад су стигли до обале, и брод се већ приближио, могли су да посматрају парадно веслање галијота, везивање конопца и постепено пристајање једрењака. Био је то огроман венецијански трговачки брод накрцан најразличитијом скупocenом робом. Допловио је чак из Александрије, луке у коју се сливала сва роба – од свиле из Кине и Дамаска, тепиха из Бухаре, зачина са Молучких острва, злата из Судана, алабастера из Египта, мирисних уља са грчких острва и до свега другог што се може и не може замислити.

– Овај ти је брод права слика Венеције. Која је то сила! – са истовременим незадовољством и дивљењем рекао је Добровој.

– Јесте, и зато не дају никоме да на Средоземљу гради велике бродове. Они хоће да буду господари – одговори Никола.

– И нико им не може ништа – вајкао се Добровој.

– Богами, начуо сам нешто – додао је Никола. – Син португалског краља, Енрике, почео је да гради брзе бродове и да плови све даље, и сад више крај света није тамо где су људи мислили да јесте... Видећемо још како ће све бити...

Тако је Алекса добио још једну тему за размишљање. Сада је мислима о Венецији могао придодати и оне о крају света. Покушавао је да га замисли, и видео измаглицу из које вири голо стење. Онда је замислио поморце како се отимају јаким струјама да их не повуку у бездан.

Алекса се стресе и погледа лепоту око себе па уз залогаје доброг венецијанског хлеба и јаког козјег сира, ускоро заборави страшну слику. Поглед му је све више падао на истрчавање бродског малог, постављање дрвеног мостића и искрцавање људи којима су се убрзо на обали придружили трговци из града, у очекивању истовара своје робе.

Пошто је ужинао, Алекса поче да се заиграва и јури с неком децом, али их лучки радници отераше да не сметају, јер је

брзи дубровачки бригантин, што се нигде није заустављао због товара сребра и злата који је носио за Млетачку републику, такође пристизао у луку. Ускоро је могао да види и уваженог господара Наљешковића, трговца, како излази из брода на обалу где га срдечно дочекује његов ортак из трговачког друштва, Паскоје Кабужић. Упитали су се за здравље и задовољни кренули ка риви и лучким властима. Добровој, који је имао прилике да види Наљешковића у Новом Брду, али и у Арђенти, где су копали руду, препознао их је и искористио прилику да говори о послу који му је већ недостајао – како се прати сребрна жица и копа руда, како се из гламског сребра одваја злато и којим се путевима одвијала трговина племенитим металима из српских рудника са Дубровником и Венецијом.

Прича о рудницима Новог Брда и околине, у постојбини његовог оца, зачињена, како је Алекси изгледало, невероватним количинама сребра и злата, учини да потпуно заборави на мисли о крају света. Кад је Добровој завршио, он седе на степенице, и ускоро задрема. Био је уморан од пута. Претпрошлу ноћ провели су у коначишту и добро се одморили, али су прошлу већ били у ишчекивању брода и спавали на улици. Најзад је кроз сан чуо како га Никола дозива.

– Алекса, Алекса, дођи да нам помогнеш. Никако се не разумемо. – Дечак се одмах подиже и приђе људима. Његови поочими били су у друштву једне старе госпође, њеног слуге и унука, нешто млађег од њега. Алекса им с лакоћом објасни на тосканском ко су и куда иду. Онда је морао овој двојници да преведе шта је старица имала да каже.

– Госпођа не путује, него само њен унук, кога ће пратити овај младић.

– Ето нашем Алекси друштва. А и лако ће се споразумети.

Бака је све време препоручивала оној двојници да се нађу унуку који се први пут одваја од ње.

– Come ti chiami?¹ – упитао је Никола дечака. Никада није добро научио туђ језик, али је многе изразе знао.

– Роман – одговори дечак снужено.

– Е па, биће ваш Роман добро. Не брините за њега. А и пут није толико дуг – говорио је Никола Алекси, а овај преносио баки. – Даће Бог да здраво и сретно стигнемо до Дубровника за два-три дана.

Алекса је запазио да је Роман миран и некако повучен.

– Жао ти је што се растајеш од баке? – упитао га је.

Роман климну главом. – Мало се плашим пута без иког свог.

– Не бој се, бићеш ти добро – узме да га теши Алекса. – Никола и Добровој су добри људи. А ја ћу ти правити друштво. Ево, ако хоћеш, показаћу ти једно пољанче иза велике зграде, ту, близу. Открио сам га кад смо долазили.

– Нећу још да се одвојим од баке – процедио је дечак. – Хоћу да се лепо поздравим.

– Добро – сложи се Алекса.

Ускоро је бака морала да крене, јер је комшијин слуга, који ће је вратити кући, журио назад, а и брод се појавио у даљини. И тако је она, сва у сузама, препустила вољеног унука слугиној пажњи и непознатим људима. Послеподне је већ било добро одмакло и знало се да брод неће испловити у ноћ, већ ће сачекати јутро.

– Ако је тако – рече Роман – хајдемо онда до тог пољанчета. Има још доста времена.

Алекса се јавио Добровоју, а Роман Пијетру, па су обојица кренула са пристаништа, изашла на улицу и упутила се великој, лепој троспратници која им је била оријентир. Ускоро се иза ње указало наличје велелепног града и живот обичних људи у њему. Иза савршених фасада, биле су мање куће и још мања дворишта. Град се простирао и даље, у дубину. И тамо је било

¹ Како се зовеш?

живо: људи су још радили, носили терет, домаћице пословале, а деца се играла. На конопцима се сушио веш. Неки ђубретар убацио је последњу туру ђубрета дрвеном лопатом у плетену корпу, набацио је на раме и кренуо некуд с њом. Мало даље угледали су дашчару која је била радионица једног клесара. И он је још био при послу. Његови длето и чекић ломили су комаде великог камена из кога се рађао капител нарученог стуба искићен цветовима. У непосредној близини, седео је рибар и крпио мрежу. Све око њих било је живописно и тако обично да су се обојица осетила пријатно.

Пољанче није било далеко и ускоро су га угледали. Беше то тек неколико метара заборављене земље на којој је изникла трава. Да допуни ову живост, једна коза брстила је грмић. Тај затрављен мали простор који људске руке још нису уредиле по своме, деци је изгледао присно и лепо. Са великим задовољством трчкарали су по њему, јурећи укруг. Испоставило се да знају неколико истих разбрајалица и смејали су се томе, а онда су један другог научили новим, да би најзад сели. У непосредној близини налазиле су се степенице за прилаз гондолама, а два чамца била су везана за кочиће. Дечаци су се запричали смејући се нагласку и разликама између венетског и тосканског изговора речи, не примећујући да се вече полако спушта.

Кад у једној од оближњих кућа угледаше пламичак свеће, а момак и девојка прођоше поред њих носећи фењер, сетише се да је време да пожуре назад. Зато су устали и кренули према клесаревој радионици. Али ускоро су се нашли пред мањим каналом поред кога у доласку нису били прошли. Застадоше и приметише да издужене сенке варају очи. Одатле су водиле две стазице и они одабраше једну. Убрзо се опет нађоше пред неком непознатом зградом. Стадоше да се осврћу, да би опет застали, па поново кренули напред. Увидели су да су погрешили, али их страх није ухватио јер су у тишини која се спуштала

на град чули гласове из луке. Знали су да нису далеко. Па ипак, на коју год страну да су хтели да крену, пут би се прекидао и претварао у воду. Дечаци наједном схватише да су заробљени и да не умеју да се врате до пристаништа.

На срећу, угледаше како им се приближава човек са упаљеним фењером у руци који се упутио ка везаној гондоли што се црнела у мраку. Дечаци га ословише и замолише да им помогне.

– Требало би се вратити одакле сте кренули, па онда ударити другим путем – закључио је човек. – Али сад би вам то било тешко. Уђите зато са мном у гондолу, па ћу вас одвести до Дуждеве палате.

Дечаци једва дочекаше овај позив и уђоше у чамац. Страх их још није био напустио, али је уједначен шум весла које је урањало у воду умиривао. У даљини се указао канал Гранде са велелепним палатама, па обојица одахнуше. И кад су већ почели да уживају у вожњи, приметише да се онај господин осврће на све стране и весла све брже. Наједном у непосредној близини угледаше велику црну гондолу са кабином како им се стреловито приближава. Обала је била довољно далеко да се велико пловило испречи и онемогући им даље кретање. Утом и два човека, обучена у црне пелерине, са карневалским маскама на лицима, ускочише у њихов чамац, зграбише оног човека и увукоше га у своју гондолу. Затим се ускоро изгубише у побочном каналу.

Запрепашћени, дечаци најпре нису смели ни да пусте глас, а онда, плачући, проговорише. Опет су били препуштени сами себи. Алекса се први прибра, устаде, узе весло и поче да опонаша покрете оног човека, али са slabим успехом. Ипак, чамац се некако поче покретати, и ма колико безнадежно изгледало, полако и несигурно приђе копну. Алекса једва дочека да истрчи и привеже га, док се Роман сетио да узме заборављени фењер, остављен у чамцу. Али, кад га је подигао, приметио је

неки замотуљак на дну чамца. Закључивши да то нешто вероватно припада оном човеку, Роман га узе и стави у недра, верујући да ће можда једног дана бити у прилици да му га врате и захвале се.

За то време, Алекса се довикивао са унезвереним Добровојем, који га је најзад угледао из даљине. За њим је дотрчао и Пијетро.

„Perbacco, dove siete ragazzi?” и „Где сте, забога, децо?”, зачуло се на венетском и српском.

– Изгубили смо се!– расплака се Роман и полете Пијетру у загрљај.

– Није ни чудо – узнемирено ће Добровој. – Овај град је као нека опсена – додаде окрећући се према Цркви Светог Марка, као да проверава да ли је још на свом месту.

– *Mi sempre sembrava come un sogno*¹ – као ехо потврди Пијетро.

– Нек се само све добро завршило – закључи Добровој.

Утом се појави и Никола и објави да истовар још траје, али да ће ускоро моћи да уђу у брод. Латили су се торбака, завежљаја, корпи и мешина које су имали, полако прешли дрвени мостић и укрцали се на галију.

Када су нашли слободно место на палуби, Роман и Алекса осетише олакшање. Спустили су ствари и сели на даске. Веома их је занимало како изгледа галија изнутра, али је мрак већ добро зацрнео све што је на броду, па су га више осећали него видели. Мирисао је на дрво и смолу, а шкрипање се чуло без престанка. Пред њима су се уздизали високи јарболи испод којих су, у доњем делу брода боравили веслачи. Ускоро су почели да разазнају њихове гласове. Језик неких од тих људи њима је био познат, само је мало другачије звучало.

Добровој се побринуо да сви поједу мало слане рибе. Онда су тихо разговарали све док их није ухватио сан.

¹ Увек ми је личила на сан.

Ујутру су их пробудили сунце, велика ужурбаност и повици на броду. Капетан је издавао наредбе поморцима. Галијоти – плаћеници, робови, али и дубровачки грађани изабрани коцком за ову пловидбу – заузели су своја места на клупама и припремали се да изведу парадно веслање за излазак из луке. У последњем тренутку на брод је ступило још неколико људи. Бродски мали истрчао је да одвеже конопац којим је галија била привезана. Управо су подигли велико сидро, кад су два човека у црним пелеринама са гомилом неких пакета, које су вукла два младића, довикнула да сачекају и њих и трчећим кораком ушла у брод. Тренутак касније галија се полако одвојила од дока и узела курс према излазу из лагуне.

Роман и Алекса нагнуше се преко ограде да боље осмотре новопридошле путнике, па се погледаше. Обојица су се сетили непријатног догађаја од синоћ и сада нису знала шта да мисле. Отмичарима нису видели лица и не би могли рећи да су то баш ти људи. Али црне пелерине и толика жеља да се укрцају у брод са свим својим багажом деловала је непријатно на њих и поново их је ухватио страх.

Роман је желео да каже Алекси да је нашао нешто у чамцу, али су се догађаји синоћ одвијали таквом брзином да није стигао. Касније му је све више изгледало да је боље да ову тајну задржи за себе, барем неко време. Међутим сада, кад су ови непознати људи ушли у брод, уплашио се да они траже баш то мало, а потешко, што је код њега. Зато је чекао погодну прилику да све исприча Алекси.

У међувремену су се заиграли истраживача и почели да откривају брод. У току ноћи навикли су се на његово љуљање и шкрипање које се повећало завеслајима галијота. Синоћ им се учинило да је то обичан брод. Дан је показао да је та дубровачка *наве* велики једрењак са три јарбола и веслима, моћан и јак трговачки брод са бројном посадом и оружјем. Прошли су целом

његовом дужином и гледали где се шта налази. Најпре су хтели да виде веслаче на послу. То је било само делимично могуће. У тај део брода није се могло ићи, а и призори нису били за њихове очи. Било је ту и обичних грађана, али и кажњеника и робова. Кад су провирили, видели су старије и младе људе, веома крупне и развијене, необичних физиономија, црнпурасте, оковане, са бројним ожиљцима, од којих неки нису имали једно око. Веслали су из све снаге. Дечаци нису могли да замисле како издржавају толики дуготрајни напор. Схватили су, додуше, да их има много више, и да се смењују. У потпалубљу, близу оних који су се одмарали, видели су и једног поморца који је водио књигу, бележио и проверавао имена галијотима.

– Немате овде шта да тражите – рекао им је један од кормилара док је силазио у потпалубље. Дечаци се журно склонили, али наставише истраживање. И у другом делу брода видели су велики број људи. Сем капетана и неколико кормилара, било је ту морнара, војника – „људи од мача” – и путника. Видели су бродског лекара и свештеника. Приметили су и госпођу која је путовала са слугама и псетанцетом кад је била изашла из кабине на свеж ваздух.

Били су опчињени оружјем које се налазило на броду. Никада још нису видели такве ствари. Оно им је уливало извесну сигурност и смањивало страх од оне двојице, које после укрцавања још нису срели. Нарочито су их занимала два топа – острагуше – и кугле поред њих поређане у пирамиду. Касније су у претраживању брода, које их је све више заносило, видели и мноштво уредно поређаних керамичких ћупова са дрвеним чеповима. Било им је чудно што се ти лонци не налазе у кухињи него на неком сасвим неподесном месту на коме се одлагало оружје. Али су зато открили силесију различитог оружја кад су се отворила врата једне кабине да пропусте војнике. Било је ту копаља, секира, сабљи, штитова, оклопа и још којечега. У дну

палубе видели су и справу за бацање камења. Све их је то очарало. Брод је био свет у малом и они су сада постали његов део. Није чудо што су и сами почели да скачу и тобоже се мачују. У тој игри, Алекса је био много бољи и видело се да већ зна неке фигуре, али је и Роман био хитар. Кад су прескакали намотану ужад на палуби, видело се да и он може високо да скочи.

Неко од морнара наредио им је да се смире. Тако се и нехотице вратише на теме које су хтели да забораве.

– Можда она двојица немају никакве везе са људима из црне гондоле – повери Алекса Роману кад су најзад сели на своје место на палуби.

– Можда, али лица им нисмо видели. А плаштови! Исти су – прошапута Роман.

– Мислиш да су они дошли због нас? Шта ћемо им? А осим тога, и други носе пелерине. Нису они једини – уверавао га је Алекса.

Роман је само слегнуо раменима, али му се грло стегло. И нехотице је направио покрет руком према појасу у који је преместио још неотворен замотуљак. Најзад се поверљиво окрену према Алекси и заусти да му исприча шта га мучи, али им у том тренутку приђе Добровој.

– Хајде да једемо. Одавно је било време. Где сте се скривали?

Романов покушај да открије Алекси тајну морао се поново одгодити за касније. Кад су се најели, добише снагу и вољу да потраже придошлице.

– Сигурно су у потпалубљу, у некој од кабина. Хајде да их потражимо – рече Роман.

И тако се опет неопажено увукоше у унутрашњост брода. Овога пута, тамо је било бучно. Морнари који нису били на дужности одмарали су се у мрежама, или се картали за столом, викали и грубо се шалили. Други су, упркос томе, спавали, а неки уживали у следовању беванде после ручка. Кроз одшкринута

врата кабине, дечаци угледаше капетана како седи за столом и записује нешто у бродску књигу. Наједном чудно пријатни звуци испунише простор потпалубља. Дечаци ослушнуше, што учинише и остали.

– То сињора свира – најзад ће један од њих. Остали наставише с картањем, али су били мање гласни и слушали су нежну мелодију која је постајала све јача и лепша. Кад се песма завршила, настала је пауза и морнари се разочараше. Убрзо прву замени друга песма и пријатне мелодије наставише се још неко време, на опште задовољство. Дечаке нико није ћушкао нити терао, штавише, пријатни звуци изазваше да шаролика скупина људи осети нешто заједничко.

Музика после неког времена престаде и ускоро се врата кабине отворише и на њима се појави сињора. Држала је псетанце, а иза ње биле су две слушкиње. Дечаци кренуше за њима. Кад су ступили на палубу, госпођа је удисала слан морски ваздух и шетала. Зауоставила се близу крме, гледала како брод прави пену око себе и како се модроплава вода ковитла иза њега.

Дечаци су посматрали њену достојанствену прилику. Била је лепа. На себи је имала дугу светлољубичасту хаљину са зеленом украсном подсукњом и чипком око врата. Носила је капу испреплетану сребрним концем и пресавијену наниже са цвећем од свиле. И коса јој је била уплетена, а жуто-наранџасте пантљике украшавале су плетеницу која се спуштала низ леђа. Руке се нису виделе од дугих рукава, већ само шаке у које се сместио мали пинч.

По свему се видело да је то веома отмена госпођа. Пожелели су да се упознају с њом, али нису знали како. Срећом, због изненадне промене ветра, капетан нареди да се главно једро одмота, што је направило велику буку. Пас се уплаши, искочи из госпођиних руку и поче да јури по палуби. Слушкиње потрчаше за њим, али се он није дао ухватити. Тад прискочише

